

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Oppimisen tuen uudistus ammattillisessa koulutuksessa 1.8.2026 alkaen

Tarja Heikkinen
18.9.2025

Ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen uudistaminen

- Ammatillisen koulutuksen erityisen tuen arviointi, Karvi 2021.
- Hallitusohjelman 2023-2027 mukaiset tavoitteet:
 - Koulutuksen keskeyttämisen vähentäminen.
 - Opintojen eteneminen ja tutkintojen valmistuminen.
 - Opiskelijoiden siirtyminen työelämään tai jatko-opintoihin.
 - Varmistetaan opiskelijoille lain edellyttämät henkilökohtaiset suunnitelmat.
- Toimenpiteinä vahvistetaan:
 - Opintojen henkilökohtaistamista.
 - Opinto-ohjausta.
 - Erityisopetusta.
 - Yhteisöllistä opiskeluhuoltoa.

Ammatillisen koulutuksen oppimisen tuki

Nykytila:

Opiskeluvalmiuksia
tukevat opinnot
63 §

Eriytyinen tuki
64 §

Vaativa erityinen
tuki 65 §
TELMA
TUVA
Ammatilliset perustutkinnot
Ammatti- ja erikois-
ammattitutkinnot

Oppimisen tuki 1.8.2026 alkaen:

Oikeus oppimisen
tukeen 63 §

Oikeus erityiseen
tukeen 64 §

Vaativa erityinen
tuki 65 §
TELMA
TUVA
Ammatilliset perustutkinnot
Ammatti- ja erikois-
ammattitutkinnot

Oppimisen tuki muodostuu 1.8.2026 kahdesta kokonaisuudesta

Oikeus oppimisen tukeen 63 §

- Matalan kynnyksen tuki

- Tavoitteena on oppiminen.
- Ammatillisessa perustutkinnossa tavoitteena on ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden oppiminen.

- Osa opiskelijoista tarvitsee oppimiseensa tukea.
- Tavoitteena on varmistaa opintojen eteneminen.

- Opintojen keskeytyminen vähänee.
- Opinnot etenevät ja tutkinnot valmistuvat.
- Opiskelijat siirtyvät työelämään tai jatko-opintoihin.

Oikeus erityiseen tukeen 64 §

- Erityisopetus ja erityinen tuki

63 § Oikeus oppimisen tukeen

Mikä OPVA-opinnoissa muuttuu ja miksi muutokset tehdään?

OPVA-opinnoista oppimisen tukeen

- Järjestetty pääasiassa maahanmuuttotautaisille opiskelijoille kielitaidon vahvistamiseen puolen vuoden ajan ennen tutkintokoulutusta.
- OPVA on ollut eräänlaista valmentavaa koulutusta omissa ryhmissä erikseen palkatuilla OPVA-opettajilla.
- Tuki jatkunut enää harvoin tutkintokoulutuksen rinnalla.
- Tarkoitus ollut järjestää tukea koko opintojen ajan.
- Muille kuin maahanmuuttotautaisille opiskelijoille OPVA-opintoja ei ole juurikaan järjestetty.
- Muille tukea tarvitseville on tehty erityisen tuen päätös, joista koulutuksen järjestäjä on saanut korotetun rahoituksen.
- Jatkossa oppimisen tuki on matalan kynnyksen tuki kaikille.

63 § Oikeus oppimisen tukeen

- Oppimisen tuessa pääpaino on helposti saavutettavassa tuessa, jota annetaan opiskelijalle heti tuen tarpeiden ilmetessä.
- Oppimisen tuki on
 - opettajan antamaa tukiopetusta sekä
 - opetus- ja ohjaushenkilöstön antamaa tukea ja ohjausta, mitä opiskelija tarvitsee tutkinnon tai koulutuksen perusteiden ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamiseksi.
- Oppimisen tukea ei järjestetä omina opintojaksoinaan, vaan tutkintokoulutuksen rinnalla.
- Oppimisen tukea tulisi olla opiskelijoille saatavissa riittävästi, oikea-aikaisesti ja laadultaan sellaisena, että se edistäisi opiskelijoiden osaamista, osaamisen osoittamista näytöissä, valmistumista, työllistymistä ja jatko-opintoihin siirtymistä.

- Tukiopetusta voidaan antaa opiskelijalle, joka olisi jäänyt tilapäisesti jälkeen opinnoissaan, tai joka tarvitsisi muusta syystä tukea ja ohjausta tutkinnon tai koulutuksen suorittamiseen.
- Tukiopetusta voidaan antaa opiskelutaitojen, kuten kielellisten, matemaattisten tai tietoteknisten valmiuksien vahvistamiseksi taikka opiskelutekniikkaan liittyvien taitojen tukemiseksi.
- Tukiopetukseen voi sisältyä kielitaidon vahvistamista silloin, kun opiskelijalla on puutteellinen osaaminen tutkintoon liittyvässä suomen- tai ruotsin kielen sanastossa tai ammattiin liittyvissä kielen käytön tavoissa.
- Kielitaidon vahvistamisen tulisi aina liittyä suoritettavaan tutkintoon eikä tukiopetusta saisi käyttää peruskielitaidon opettamiseen.
- Osana oppimisen tukea voidaan antaa erityisopettajan antamaa erityisopetusta.
- Tällainen oppimisen tuki voi olla riittävää niille opiskelijoille, joilla on kapea-alaisia oppimisvaikeuksia esimerkiksi lukemisessa, kirjoittamisessa tai matematiikassa.

- Erityisopettaja voi konsultoida tukea muita opettajia ottamaan huomioon opiskelijoiden erityispedagogisia tuen tarpeita opetuksessa ja ohjauksessa sekä osaamisen hankkimisessa ja osoittamisessa.
- Opiskelijan näkökulmasta opetus- ja ohjaushenkilöstön yhteistyö opiskeluhuollon ja muiden opiskelijan sidosryhmien kanssa tulisi muodostaa sujuva tukitoimien kokonaisuus.
- Oppimisen tuki kirjataan opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan.

64 § Oikeus erityiseen tukeen

Erityisestä tuesta oikeus erityiseen tukeen – Mikä muuttuu ja miksi muutokset tehdään?

- Erityinen tuki myös ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin 2018.
- Erityistä tukea koskevien päätösten määrä on kasvanut, mutta selvitysten mukaan tukitoimet eivät ole toteutuneet riittävästi.
- Tuen tarpeet ovat muuttuneet lukemisen ja kirjoittamisen oppimisvaikeuksista neuropsykiatrin ja mielenterveyden haasteiksi.
- Neljännes peruskoulua käyvistä perusopetuksen oppilaista saanut tehostettua tukea tai erityistä tukea ja he siirtyvät ammatillisiin oppilaitoksiin ja erityisammattioppilaitoksiin.
- Ei ole mahdollista, että neljännes perusopetuksen päättäneistä hakeutuisi ammatillisiin erityisoppilaitoksiin. Ammatillisen koulutuksen pitää vastata haasteisiin nykyistä paremmin.
- Erityisopetusta tulee kehittää niin, että se vastaa vahvemmin ja kohdennetummin niiden opiskelijoiden tarpeita, joille muu yleisempi tuki ei ole riittävää.
- Muutoksen tavoitteena on vahvistaa erityisopetusta tarvitsevien opiskelijoiden erityisopettajalta saamaa tukea ja erityisopetuksen kohdentamista opiskelijoille, jotka tarvitsevat säännöllistä tai pitkäkestoista erityisopetusta.

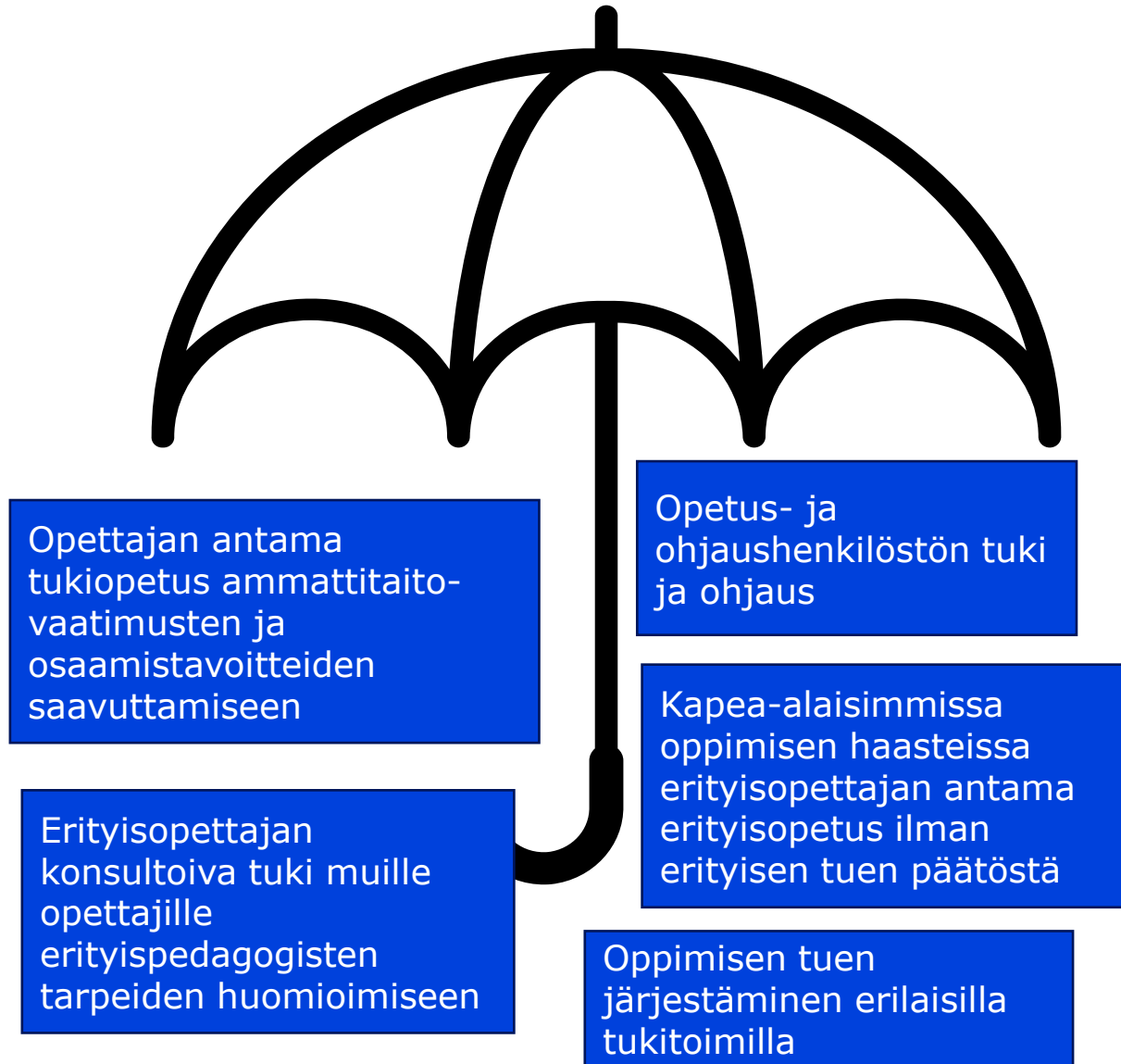
64 § Oikeus erityiseen tukeen

- Opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen, jos hän tarvitsee todennettujen oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun vastaavan syyn vuoksi säännöllistä tai pitkäaikaista erityisopetusta tutkinnon tai koulutuksen mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamiseksi eikä oppimisen tuki ole riittävää opiskelijan tuen tarpeiden kannalta.
 - Kyse on erityispedagogisesta tuen arvioinnista, eikä se edellytä diagnoosia, lääkärin tms. asiantuntijalausuntoa, vaan havaitut erityisen tuen tarpeet riittävät tuen perusteeksi.
- Opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen myös työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.
- Erityinen tuki on erityisopettajan antamaa erityisopetusta.
- Lisäksi erityinen tuki on erityisopettajan konsultaatioon perustuvaa muuta opetusta ja ohjausta sekä opiskelijan tarvitsemia muita erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyjä.

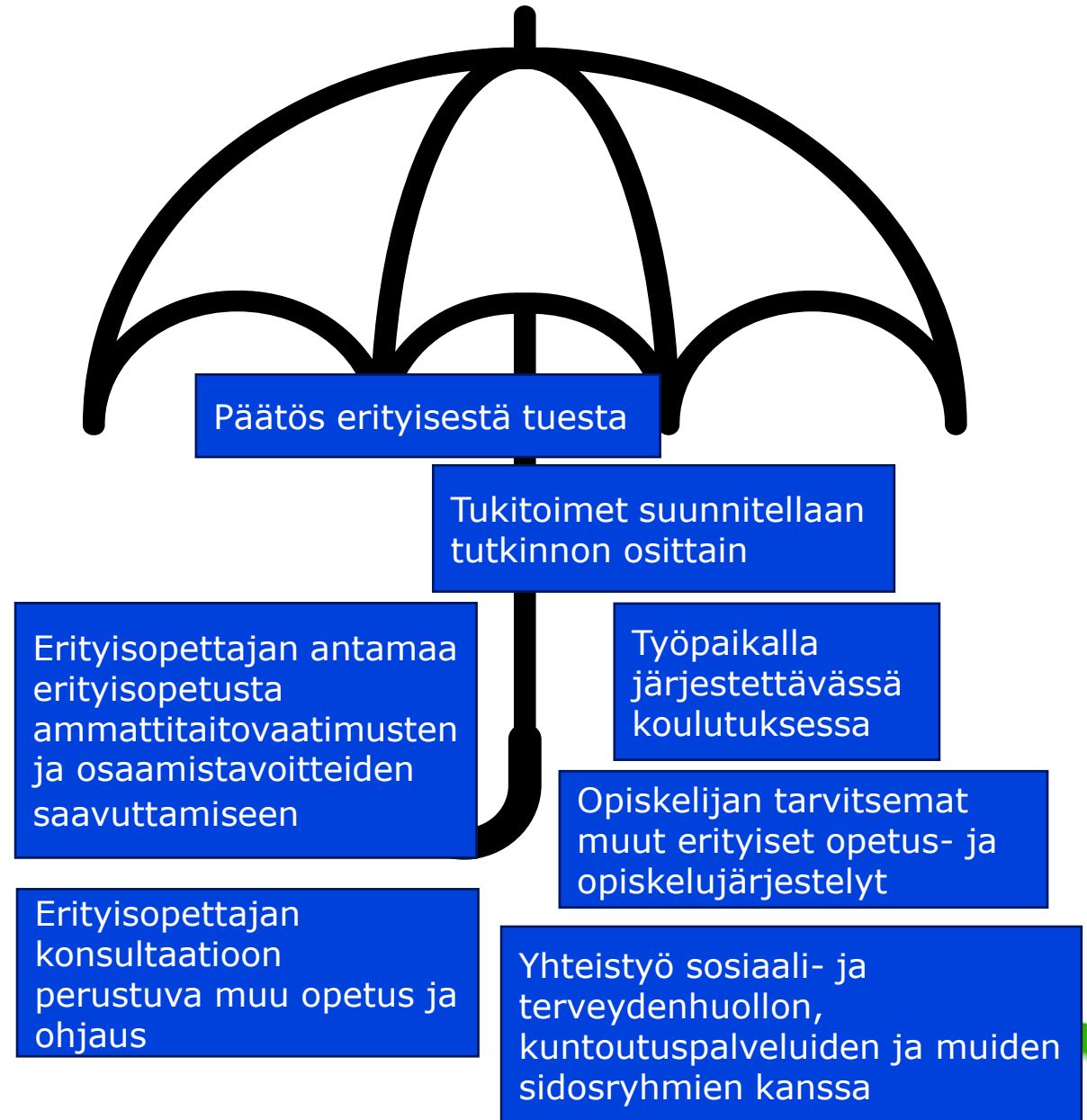
- Erityisen tuen tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa tuen avulla tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisen ammattitaidon ja osaamisen.
 - Opiskelijan tarvitsema erityisen tuen tarve, suunnitellut tukitoimet ja erityisjärjestelyt kirjataan opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelmaan tutkinnon osittain nykytilaa vastaavasti.
 - Kirjauksissa erityisesti kiinnitetään huomiota tukitoimien ja erityisjärjestelyjen toteutumisen seurantaan ja tukitoimien vaikuttavuuden arviointiin.
- Erityistä tukea saavan opiskelijan osalta ammatillisen perustutkinnon perusteiden mukaista osaamisen arviointia voidaan mukauttaa laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi.
- Osaamisen arviointia voidaan mukauttaa vain siinä määrin, kuin se on opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet ja valmiudet huomioon ottaen välttämätöntä.

- Erityisopetuksen tavoitteena on lisäksi edistää opiskelijan opintoja ja hyvinvointia yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon, kuntoutuspalveluiden ja muiden sidosryhmien kanssa.
- Erityisopetuksessa tehtäisiin tarpeen mukaan yhteistyötä opiskeluhuollon sekä opiskelijan hoito- ja kuntoutusverkoston kanssa.
- Vammaisten opiskelijoiden tuen tarpeisiin vastaamiseksi tehdään yhteistyötä hyvinvointialueen vammaispalveluiden kanssa.
- Opiskeluhuoltohenkilöstö sekä hyvinvointialueen johto tarvitsevat perehdytystä ja koulutusta ammatillisessa koulutuksessa järjestettävästä erityisopetuksesta.

63 § Oikeus oppimisen tukeen

64 § Oikeus erityiseen tukeen

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos

